



SVEA HOVRÄTT
060302

DOM
2016-08-25
Stockholm

Mål nr
M 8733-15

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Statens va-nämnds beslut 2015-09-14 i mål Va 508/12, se bilaga A

KLAGANDE

KB Ångpannegatan 7-9
Knipplagatan 4 B
414 74 Göteborg

Ombud: N C

MOTPART

Göteborgs kommun
Box 123
424 23 Angered

Ombud: E W

SAKEN

Skadestånd

HOVRÄTTENS DOMSLUT

1. Hovrätten avslår överklagandet.
2. KB Ångpannegatan 7-9 ska ersätta Göteborgs kommun för dess rättegångskostnad i hovrätten med 31 836 kr avseende ombudsarvode jämte ränta enligt 6 § räntelagen från dagen för denna dom till dess betalning sker.

Dok.Id 1273294

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se		

YRKANDEN I HOVRÄTTEN

KB Ångpannegatan 7-9 (bolaget) har i första hand yrkat att hovrätten ska förplikta Göteborgs kommun att, utöver den ersättning som Va-nämnden bestämt, betala ytterligare ersättning till bolaget om 279 502 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen till dess betalning sker fördelat enligt följande

- a) 9 950 kr jämte ränta från den 2009-12-15 (avseende översvämning 2008-06-23 på Ångpannegatan 7)
- b) 19 300 kr jämte ränta från den 2009-12-15 (avseende översvämning 2009-07-23 på Ångpannegatan 7)
- c) 23 400 kr jämte ränta från den 2011-12-31 (avseende översvämning 2011-08-14 på Ångpannegatan 7)
- d) 20 050 kr jämte ränta från den 2013-03-15 (avseende översvämning 2012-07-28 på Ångpannegatan 7)
- e) 22 000 kr jämte ränta från den 2013-11-09 (avseende eget arbete hänförligt till Ångpannegatan 7)
- f) 18 700 kr jämte ränta från den 2013-11-09 (avseende eget arbete hänförligt till Ångpannegatan 9)
- g) 312 kr jämte ränta från 2013-11-09 (avseende resekostnader hänförliga till Ångpannegatan 7)
- h) 165 790 kr avseende hyresbortfall för Ångpannegatan 7 (juli 2012-januari 2015)

I andra hand har bolaget yrkat att hovrätten ska förplikta Göteborgs kommun att, utöver den ersättning som Va-nämnden bestämt, betala ytterligare ersättning till bolaget om 253 102 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen till dess betalning sker fördelat enligt följande

- a) 9 950 kr jämte ränta från den 2009-12-15 (översvämning 2008-06-23 på Ångpannegatan 7)
- b) 19 300 kr jämte ränta från den 2009-12-15 (översvämning 2009-07-23 på Ångpannegatan 7)

- c) 23 400 kr jämte ränta från den 2011-12-31 (översvämning 2011-08-14 på Ångpannegatan 7)
- d) 20 050 kr jämte ränta från den 2013-03-15 (översvämning 2012-07-28 på Ångpannegatan 7)
- e) 8 800 kr jämte ränta från den 2013-11-09 (avseende eget arbete hänförligt till Ångpannegatan 7)
- f) 5 500 kr jämte ränta från den 2013-11-09 (avseende eget arbete hänförligt till Ångpannegatan 9)
- g) 312 kr jämte ränta från 2013-11-09 (avseende resekostnader hänförliga till Ångpannegatan 7)
- h) 165 790 kr avseende hyresbortfall för Ångpannegatan 7 (juli 2012-januari 2015)

Göteborgs kommun (kommunen) har motsatt sig ändring av Va-nämndens beslut.

Båda parter har yrkat ersättning för sina rättegångskostnader i hovrätten.

UTVECKLING AV TALAN I HOVRÄTTEN

Bolaget har till stöd för sin talan åberopat samma omständigheter som i Va-nämnden och har därutöver i huvudsak anfört följande.

Ansvaret för översvämningarna på Ångpannegatan 7

Med hänsyn till de översvämningar som skett i källaren på Ångpannegatan är det uppenbart att säkerhetsmarginalen inte varit tillräcklig. Kommunens ledningsnät i Ångpannegatan mellan anknytningspunkterna 4229 och 4220 är eftersatt då svackor förekommer som hindrar vattenflödet. Lutningen i va-ledningen är för dålig och det förekommer utfällningar i rörskarvarna som stoppar upp vattenflödet. Det torde vara uppenbart att skräp ansamlas på en sträcka med dålig lutning vilket i samband med större regnmängder ger en uppstoppning av flödena med risk för översvämning eller baktryck. Vid skadetillfället den 28 juli 2012 framgår av bilder att vattenpelaren i brunnen AKN 4217 nådde upp till stegjärn 2 som är fastgjutet i mitten på den fjärde betongringen räknat från taket på den omtvistade va-ledningen. Varje betongring har en höjd om 60 cm vilket innebär att vattenpelaren stod 180-220 cm över taket på va-

ledningen och därmed även minst denna höjd över källargolvnivån på bolagets angränsande byggnader. Även om den Mouseberäkning som kommunen åberopat visar att ledningsnätet teoretiskt är dimensionerat för ett 10-årsregn så visar de faktiska förhållandena med styrka på att ledningsnätet inte varit tillräckligt säkert i förhållande till den bebyggelse som den ska betjäna. Den totala översvämningens risken måste i enlighet med NJA 1991 s. 580 beaktas.

Ersättning för eget arbete och resekostnader

Den av Va-nämnden åberopade praxisen ger inte stöd för en schablonmässig ersättning om 100-150 kr/tim för eget arbete. Den i första hand yrkade timkostnaden om 1 000 kr/tim exklusive moms är helt relevant för bolagets ställföreträdare som har varit tvungen att avstå från produktivt arbete för att istället ägna sig åt att samordna skadebegränsande åtgärder. I andra hand yrkas ett belopp om 400 kr/tim för eget arbete vilket motsvarar det timpris som yrkats avseende saneringen. Vad gäller resekostnader yrkas ersättning med 312 kr för Ångpannegatan 7 vilket motsvarar det belopp som Va-nämnden bestämt avseende Ångpannegatan 9.

Kommunen har till stöd för sin inställning åberopat samma omständigheter som i Va-nämnden och har därutöver i huvudsak anfört följande. Kommunen har inte åsidosatt någon skyldighet enligt vattentjänstlagen eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och bolaget har därmed inte någon rätt till skadestånd till följd av översvämningarna. Även om hovrätten skulle finna att kommunen är skadeståndsskyldig för översvämningarna i byggnaden vid Ångpannegatan 7 ska inte något skadestånd utgå eftersom bolaget inte visat att de faktiskt haft de kostnader som görs gällande. Under alla omständigheter ska skadeståndet jämkas till noll eftersom byggnaden och nivån på källargolvet har uppförts i strid med bygglovet och eftersom bolagets serviser är eftersatta, vilket har orsakat eller i var fall bidragit till översvämningarna. Den utredning som utförts av DHI har genomförts utifrån faktiska flöden och utifrån de faktiska förhållandena som råder i området. Utredningen baseras alltså på ledningarnas dimension, exploatering och hårdgjorda ytor, eventuella sättningar, ledningarnas skick, ledningarnas lutning och samtliga andra förhållanden som skulle kunna påverka flödet i ledningarna. Utredningen visar att ledningarna uppfyller de krav som följer av vattentjänstlagen, P90 och P104. Angående

skadetillfället den 28 juli 2012 bestrider kommunen bolagets påstående om vattennivån i gatubrunnen och att vattennivån stod 1,8-2,2 meter över källargolvsnivåerna. Omständigheterna i NJA 1991 s. 580 är inte jämförbara med omständigheterna i det nu aktuella målet eftersom säkerhetsmarginalerna i det rättsfallet inte ansågs tillfredställande. I det rättsfallet hade byggnaderna dessutom uppförts i enlighet med beviljade bygglov. Det vidhålls att någon ersättning för eget arbete inte ska utgå eftersom varken tidsåtgången eller begärt timarvode är skäligt. Under alla förhållanden ska ersättning för eget arbete inte utgå med högre belopp än det schablonbelopp som fastställts av Va-nämnden beträffande Ångpannegatan 9.

Parterna har i huvudsak åberopat samma bevisning som i Va-nämnden.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Hovrätten har avgjort målet utan huvudförhandling med stöd av 21 § andra stycket lagen (1976:839) om Statens va-nämnd och 50 kap. 13 § andra stycket 2 rättegångsbalken.

Tillämpliga bestämmelser framgår av Va-nämndens beslut.

Skadestånd avseende Ångpannegatan 7

Det är i princip den som påstår att en skada orsakats på ett visst sätt som måste bevisa detta. En viss lättnad i beviskravet jämfört med vad som normalt gäller kan komma i fråga när det t.ex. varit förenat med stora svårigheter för den skadelidande att säkra full bevisning om skadeorsaken. Då kan det vara tillräckligt att den skadelidandes påstående om skadeorsak varit klart mer sannolik än motpartens påstående om skadeorsak (NJA 1993 s. 764).

Bolaget har hävdat att översvämningarna beror på brister i kommunens ledningsnät. Kommunen har mot detta gjort gällande att ledningarna uppfyller kraven i lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster. Till stöd för sin inställning har kommunen bland annat åberopat den översvämningens utredning från 2014 som gavs in vid Va-nämnden och har förklarat att det i den utredningen har beaktats de faktiska

förhållanden som kan påverka flödet i ledningarna. Hovrätten delar Va-nämndens bedömning att det av utredningen framgår att kommunens ledningar uppfyller de krav som uppställs vad gäller säkerheten. Det som bolaget har anfört och den bevisning som bolaget har åberopat föranleder inte hovrätten att göra någon annan bedömning. Bolagets överklagande avseende Ångpannegatan 7 ska därför avslås.

Ersättning för eget arbete avseende Ångpannegatan 9

Va-nämnden har förpliktat kommunen att utge ersättning till bolaget med 3 300 kr för eget arbete som bolaget utfört i samband med översvämningarna på Ångpannegatan 9. Bolaget har för detta arbete yrkat ytterligare ersättning med i första hand 18 700 kr (motsvarande 1 000 kr/timme) och i andra hand 5 500 kr (motsvarande 400 kr/timme). Hovrätten kan konstatera att den tid som bolaget lagt ned bland annat innefattat kontroll av vattenledningar, test av vattenflöden, filmning av serviser och kontakter med ombud. Sådana kostnader är att hänföra till förberedelse till rättegång och omfattas inte av kommunens skadeståndsansvar. Mot bakgrund av detta och då det som framkommit i övrigt inte ger tillräckligt stöd för att någon ytterligare ersättning ska utgå utöver den som Va-nämnden har bestämt så ska bolagets överklagande avslås även i denna del.

Rättegångskostnad

Bolaget har inte i något avseende vunnit framgång med sitt överklagande. Bolaget ska därför ersätta kommunen för dess rättegångskostnad i hovrätten. Yrkat belopp är skäligt.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast den 2016-09-22

I avgörandet har deltagit hovrättsrådet Mikael Hagelroth och tekniska rådet Bengt Jonsson samt hovrättsråden Gösta Ihrfelt och Eywor Helmenius, referent.

Föredragande har varit Lisa Forsberg.